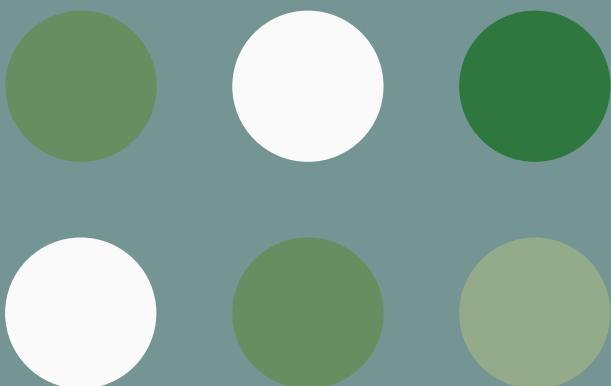

Grøn it - miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen

2011

DANMARKS
STATISTIK

Grøn it
**- miljøvenlig it-anvendelse
i befolkningen**

2011

Grøn it – miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011

Udgivet af Danmarks Statistik
25. juni 2012

Foto omslag: Scanpix

ISBN 978-87-501-2008-7

Denne publikation er kun udkommet som net-udgave.

Pdf-filen kan hentes gratis på

www.dst.dk/it

eller direkte via

www.dst.dk/Publ/Groen-It

Adresser:

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

e-post: dst@dst.dk
www.dst.dk

Forfatter:

Agnes Tassy

Kontakt:

Justyna Wijas-Jensen
Danmarks Statistik
E-mail: jwj@dst.dk
Tlf.: 39 17 36 76

Signaturforklaring

- 0 } Mindre end ½ af den anvendte enhed
- 0,0 }
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker til at angives
- ... Oplysning foreligger ikke
- Nul

© Danmarks Statistik 2012

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.
Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.
Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse
af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.
Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN,
har den ret til - inden for aftalens rammer - at kopiere fra publikationen.

Forord

Denne publikation har til formål at undersøge udbredelsen af energirigtig adfærd i forbindelse med borgernes brug af it. Bruger vi mere strøm end nødvendigt, når vi bruger computeren? Tager vi hensyn til miljøet, og vælger vi miljøvenlige produkter, når vi køber nyt it-udstyr? Hvad sker der med de 'gamle' computere, når vi anskaffer nye? Når vi printer derhjemme, husker vi så at udskrive på begge side af papiret?

Publikationen bygger på data fra undersøgelsen *Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen*, der er gennemført for Videncenter for grøn it under Digitaliseringsstyrelsen, Finansministeriet. Videncenter for grøn it har til opgave at fremme kendskabet til og anvendelsen af grøn it hos offentlige myndigheder, virksomheder og borgere.

Publikationen er udarbejdet i kontoret for Erhvervslivets Udvikling i Danmarks Statistik af kontorchef Peter Bøegh Nielsen, chefkonsulent Helle Månsson og specialkonsulent Agnes Tassy. Afdelingsleder Ellen G. Nielsen og kontorfuldmægtig Ea Mittet Lahn har stået for layout og grafik.

Danmarks Statistik, juni 2012

Jan Plovsing / Peter Bøegh Nielsen

Indhold

Sammenfatning	5
1. Indledning	6
2. Elektronik i hjemmet	7
2.1 Computer i hjemmet	7
3. Anskaffelse af computere	8
3.1 Seneste køb af computer	8
3.2 Overvejelser om strømforbrug ved køb af computer	9
3.3 Hvad sker der med den gamle computer, når man får en ny?	11
4. Opgradering og reparation af computere	12
5. Brug af computer og printer i hjemmet	13
5.1 Gennemsnitligt computerbrug pr. dag	13
5.2 Når computeren ikke bruges	14
5.3 Brug af andet it-udstyr	16
5.4 Anvendelse af automatiske strømbesparende funktioner	16
5.5 Anvendelse af printere i hjemmet	18
Bilag 1	20

Sammenfatning

Danskernes anvendelse af it har betydning for miljøet. Danmark er et af de lande i verden, hvor it-anvendelse og internetadgang blandt borgere er mest udbredt. De danske hjem er fyldt med computere og anden elektronik. Computere, printere og andet it-udstyr er energikrævende, ligesom de også på andre måder kan belaste klodens klima og miljø fx ved forbrug af råstoffer eller som affald. Derfor er det vigtigt at belyse, i hvilket omfang vi tager hensyn til ressourcer og miljø, når vi bruger og anskaffer it-produkter. Det er formålet med denne publikation. Samtidig er den med til at belyse, hvor der er et potentiale for forbedringer.

Den undersøgelse, der ligger til grund for publikationen, viser bl.a. følgende:

- Et voksende antal danskere har mere end én computer i hjemmet.
- Når der er problemer med den gamle computer, anskaffer man sig en ny frem for at få den gamle repareret.
- Det er antallet af bærbare og håndholdte computere, der vokser, mens antallet af stationære computere falder. Det er positivt set ud fra et miljømæssigt perspektiv.
- To tredjedele af de personer, der har computer i hjemmet, slukker helt for den, når de er færdige med at bruge den.
- Én ud af fire sætter computeren på standby, slumre eller dvale.
- Endelig er der 8 pct., eller ca. 320.000 personer mellem 16-74 år, der lader computerne stå tændt efter brug.
- Der er en sammenhæng imellem samlet computerbrug og unødvendig brug af strøm: jo længere tid man gennemsnitligt bruger computeren pr. dag, jo længere tid står den tændt uden at være i brug.
- De fleste med computer i hjemmet oplyser, at de anvender automatiske strømbesparende funktioner, fx standby, dvale eller skærmslukning.
- Hver anden angiver, at de bruger automatisk standby, slumre eller dvale.
- 35 pct. anvender automatisk skærmslukning.
- Én ud af fire bruger ikke automatiske strømbesparende funktioner.
- Undersøgelsen afslører desuden, at der er stor forskel på, hvilken type computer man har, hvor længe man bruger computeren, og om man slukker den efter brug, alt efter hvilken aldersgruppe man tilhører.

Om undersøgelsen

Undersøgelsen af miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen baserer sig på telefoninterviews i oktober 2011 med 942 gennemførte svar blandt de 16-74-årige. Undersøgelsen er baseret på en tilfældigt udvalgt repræsentativ stikprøve.

Resultaterne er opregnet til totalniveauet for befolkningen i aldersgruppen 16-74 år.

Det anvendte spørgeskema er vedlagt i bilag 1.

Andre tal om informationssamfundet

Statistikken om informationssamfundet omfatter også følgende undersøgelser:

- Befolkningens brug af internet
- Den offentlige sektors brug af it
- It-udgifter i virksomheder

Alle undersøgelser samt tidligere års resultater er tilgængelige på www.dst.dk/it.

Resultater fra Danmarks Statistiks årlige it-undersøgelser har desuden været offentliggjort i IT- og Telestyrelsens rapport 'Det digitale samfund' som kan downloades fra adressen www.itst.dk/statistik

1. Indledning

De miljømæssige konsekvenser af it er af gennemgribende og kompleks karakter for vores samfund og miljø. På den ene side er produktionen af it-hardware ressourcerekrævende, og en række forholdsvis sjældent forekommende råstoffer indgår i produktionen. Anvendelsen af it i virksomheder og blandt borgere er desuden strømforbrugende og dermed med til at øge samfundets energiforbrug. På den anden side kan it medvirke til at mindske energiforbruget i en lang række sammenhænge, fx ved at gøre en række produkter mere intelligente.

Danmark er et af de lande i verden, hvor it-anvendelse og internetadgang blandt borgere er mest udbredt. Danskernes hjem er fyldt med computere og anden elektronik. Computere, printere og andet it-udstyr er energikrævende, og er også på andre måder belastende for klodens klima og miljø - fx ved forbrug af råstoffer eller i form af affald. Derfor er det vigtigt at belyse, i hvilket omfang vi tager hensyn til ressourcer og miljø, når vi bruger og anskaffer it-produkter, samt belyse hvor der er et potentiale for forbedringer.

Det anslås, at danske familier i gennemsnit bruger ca. 3.000 kr. årligt på strøm til it og elektronik, og at alene computere i danske hjem årligt bruger strøm for knapt 700 mio. kr. årligt - en fordobling inden for de seneste 10 år¹.

Denne publikation ser nærmere på, hvad det er for noget elektronisk udstyr, vi anskaffer os, og hvor meget vi bruger det. Men derudover belyser den også, hvor opmærksomme vi er på at anvende de muligheder, der er, for at spare på strømmen og skåne miljøet, og hvor meget de betyder for os, når vi skal indkøbe nyt udstyr.

Bruger vi mere strøm end nødvendigt, når vi bruger computeren? Tager vi hensyn til miljøet og vælger miljøvenlige produkter, når vi køber nyt it-udstyr? Hvad sker der med de 'gamle' computere, når vi anskaffer nye? Når vi printer derhjemme, husker vi så at udskrive på begge side af papiret? Disse og andre spørgsmål om it-anvendelse set i et miljøperspektiv belyses i denne publikation.

Grøn it er anvendelsen af it på en effektiv og miljørigtig måde. Grøn it kan bidrage til at mindske energiforbruget. Både ved at mindske strømforbruget fra it, men også ved at fremme innovative it-løsninger, der kan mindske energiforbruget og CO₂-udledningen i andre sektorer.

Nærværende publikation fokuserer på energiforbruget og miljøbelastningen fra selve it-udstyret.

Publikationen bygger på data fra undersøgelsen *Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen*, der er udarbejdet i samarbejde med Videncenter for grøn it under Digitaliseringsstyrelsen, Finansministeriet. Videncenter for grøn it har til opgave at fremme kendskabet til og anvendelsen af grøn it hos offentlige myndigheder, virksomheder og borgere.

En række spørgsmål vedr. grøn it i virksomhederne og i den offentlige sektor belyses i undersøgelseerne *It-anvendelse i virksomheder* og *It-anvendelse i den offentlige sektor*. Yderligere oplysninger findes på www.dst.dk/da/Statistik/emner/informationssamfundet.aspx.

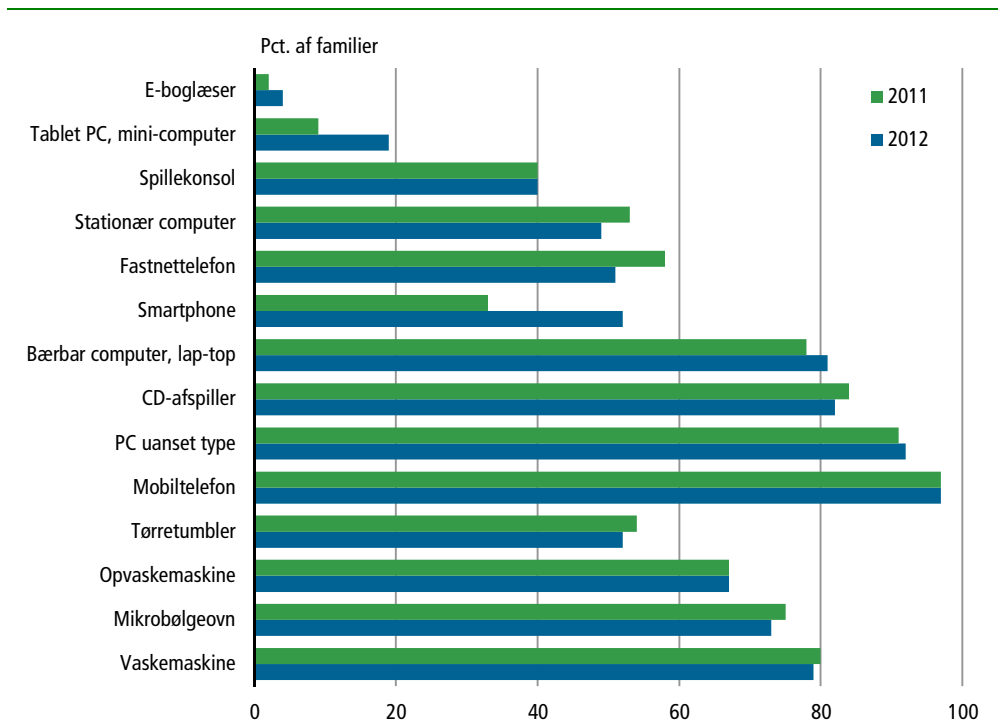
¹ Kilde: Dansk Energi

2. Elektronik i hjemmet

Vores hjem er fyldt med elektronik. Næsten alle familier i Danmark har fjernsyn og mobiltelefon, og 94 pct. har én eller flere computere i hjemmet.

Familierne er også i stort omfang i besiddelse af anden strømforbrugende elektronik. Fire ud af ti familier har således en spillekonsol. E-bogslæseren - et apparat til at læse elektroniske bøger (e-bøger) med - er nu også at finde i dagligstuen hos fire pct. af familierne. Den er et af de nyeste produkter inden for forbrugerelektronik, og forventes at blive mere udbredt i de kommende år.

Figur 1. Familiernes besiddelse af udvalgt elektronik og it-udstyr

Kilde: Elektronik i hjemmet 2012. www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1067 Udvalgte indikatorer

Husholdningernes elforbrug er fra 2000 og frem faldet en anelse (-1,6 pct.)². Men der er tale om et meget lille fald, set i lyset af at en række husholdningsapparater som køleskabe og vaskemaskiner mv. til stadighed bliver mere strømbesparende. En væsentlig årsag til det beskedne fald i energiforbruget i husholdningerne er det stadigt stigende antal elektroniske apparater som tv/fladskærme, computere og spillekonsoller mv. rundt om i hjemmene, samt den stigende anvendelse.

2.1 Computer i hjemmet

Næsten alle danske hjem - 94 pct. - har én eller flere computere, og danskerne er flittige brugere af dem. Antallet af computere i de danske hjem stiger, og de fleste (64 pct.) havde i 2011 mere end én. Det er kun 6 pct. af befolkningen, der ikke har en computer i deres hjem. Denne andel er dog tre gange så høj (18 pct.) blandt de 65-74-årige, hvor også hver anden angiver, at de kun har én computer derhjemme.

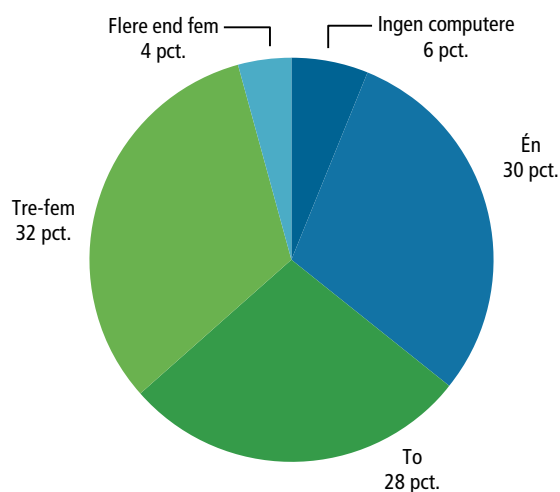
Computere inddeles typisk i stationære, bærbare og håndholdte. Den stigende bestand af computere kan især tilskrives, at flere anskaffer bærbare computere samt

² Kilde: Energistyrelsen, Energistatistik 2010.

tablets³: I 2012 har hver femte familie således en tablet eller minicomputer, og fire ud af fem har en bærbar. Samtidig falder andelen af familier, der har stationære computere.

Alene på ét år - fra 2010 til 2011 - er den andel, der har stationære computere, faldet markant fra 30 pct. til 24 pct. I samme periode er andelen med helt små computere, de såkaldt håndholdte computere som fx PDA'er⁴, steget betydeligt, nemlig fra 6 pct. til 10 pct.

Figur 2. Antal computere i hjemmet. 2011

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011.

Fra et miljømæssigt perspektiv repræsenterer computere i sig selv en belastning:

- I forbindelse med produktionen (energiforbrug og brug af begrænsede eller sjældent forekommende ressourcer mv.)
- Ved anvendelsen (strømforbrug/CO₂-udledning, indeklima mv.)
- Ved bortskaffelsen (miljøbelastende affald).

Det anslås, at danske familier i gennemsnit bruger ca. 3.000 kr. årligt på strøm til it og elektronik, og at alene computerne i danske hjem årligt bruger strøm for knapt 700 mio. kr. på landsplan - en fordobling inden for de seneste 10 år⁵. Bærbare computere bruger dog mindre strøm end stationære computere, og det anslås, at man kan spare op til 90 pct. af strømforbruget til computere ved at skifte fra en stationær computer med gammel ('tyk') skærm til en bærbar⁶. Dermed er øget brug af små computere gavnligt for miljøet.

3. Anskaffelse af computere

3.1 Seneste køb af computer

Fire ud af ti hjem, der i forvejen havde en computer, har købt en ny inden for det seneste år. 58 pct. har anskaffet sig en computer inden for de seneste 2 år, og 82 pct. har købt en ny computer inden for de sidste fire år.

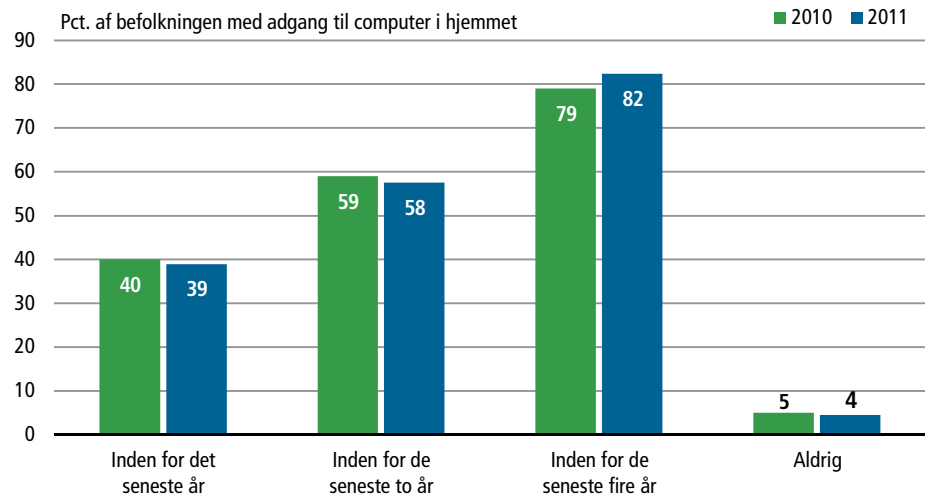
³ En tablet er en bærbar computer med en berøringfølsom skærm i stedet for et fysisk tastatur. Størrelsesmæssigt ligger den imellem en større bærbar pc og en smartphone. iPad er et eksempel på en tablet.

⁴ En PDA (Personal Digital Assistant) – også kaldet håndterminal – er en lille håndholdt computer, der typisk kombinerer telefon, fax, browser mv.

⁵ Kilde: Dansk Energi.

⁶ Kilde: Go' Energi (www.goenergi.dk)

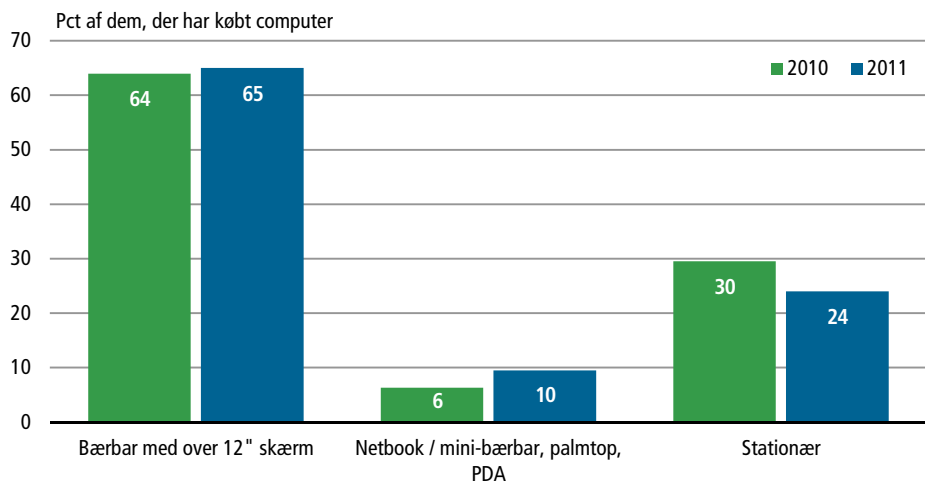
Figur 3. Seneste køb af computer

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2010 og 2011.

De fleste nyanskaffede computere i de danske hjem er som nævnt bærbare, hvis popularitet fortsat vokser. To tredjedele af dem, der købte computer inden for de seneste to år, købte en bærbar med over 12 tommer skærm. Størst stigning ses dog i anskaffelsen af de mindste computere, nemlig tablets, netbooks, minibærbare, palmtops o. lign., som 10 pct. valgte af anskaffe sig i 2011 mod 6 pct. i 2010.

Figur 4. Senest købte computer fordelt på type

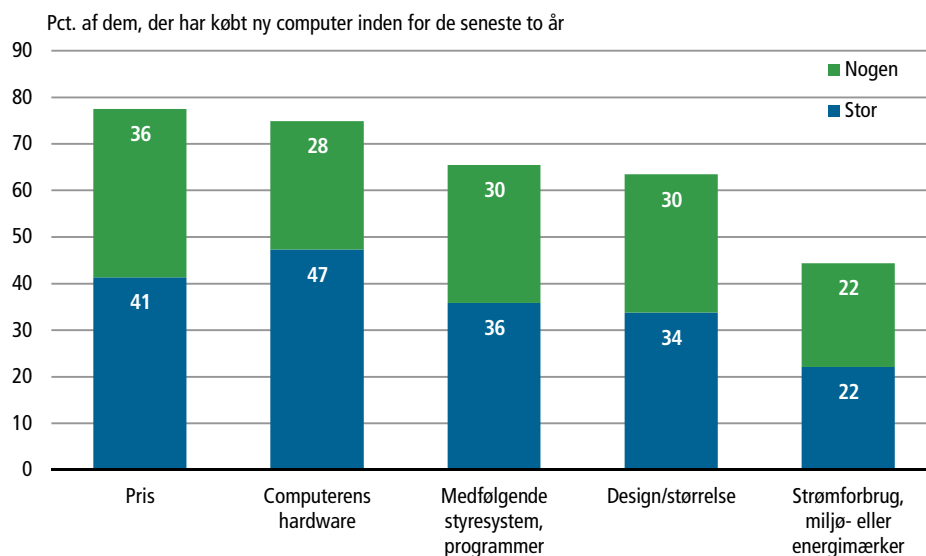

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2010 og 2011.

3.2 Overvejelser om strømforbrug ved køb af computer

Næsten halvdelen (44 pct.) af computerkøberne har angivet, at strømforbrug og miljø- eller energimærkning har stor eller nogen betydning, når der skal købes en ny computer. Pris og hardware er imidlertid de to faktorer, som har størst betydning ved computerkøb. Tre ud af fire (77 pct.), der har købt computer inden for de seneste to år, tillægger prisen stor eller nogen betydning ved købet. En næsten tilsvarende andel (75 pct.) anfører, at computerens hardware-specifikationer har stor eller nogen betydning. Også styresystem og software samt design/størrelse spiller en relativt stor rolle for valget af computer. Hhv. 66 pct. og 64 pct. tillægger disse to faktorer stor eller nogen betydning ved køb af computer.

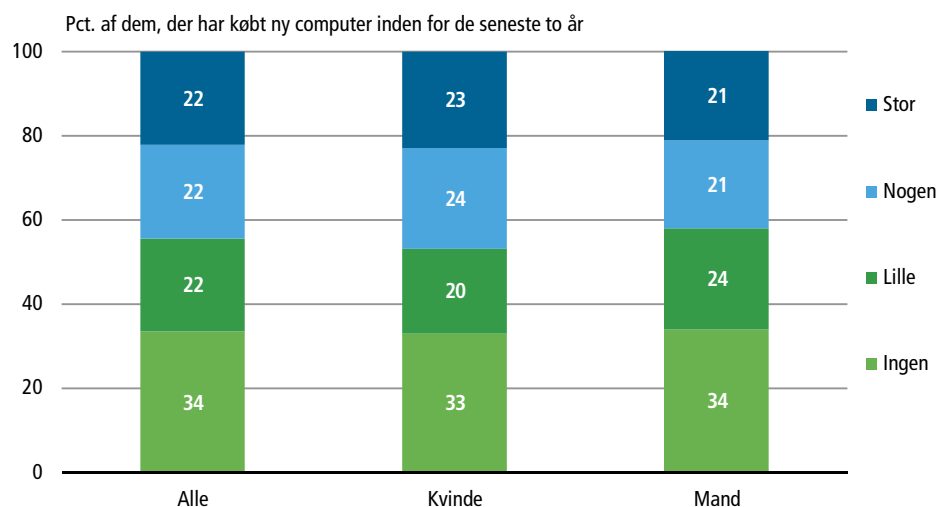
Figur 5. Betydning af udvalgte faktorer ved køb af computer. 2011

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011.

For én ud af tre har computerens miljøvenlighed ikke nogen betydning ved valg af computer. Yderligere 22 pct. mener, at strømforbrug mv. kun har en lille betydning, når der handles computere.

Figur 6. Betydning af computerens energiforbrug fordelt på køn. 2011

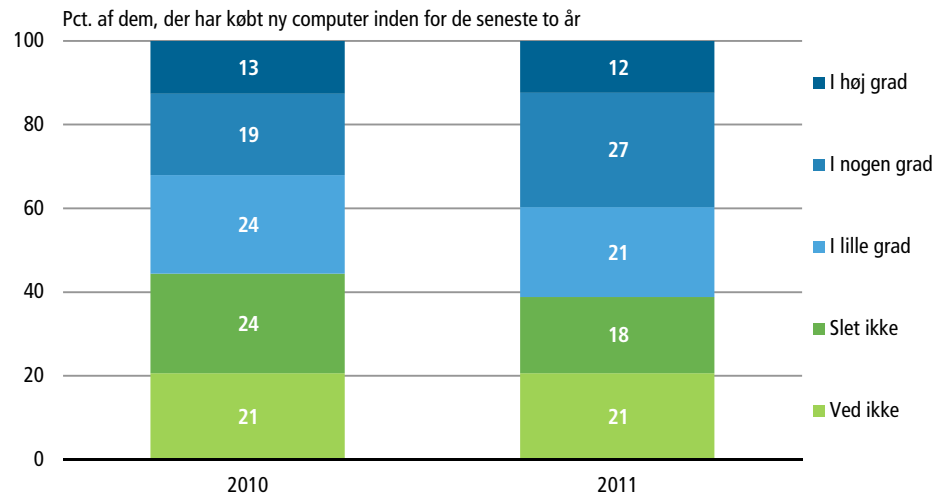
Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011.

Kvinder synes at være lidt mere bevidste om computerens energiforbrug end mænd. Den andel, der tillægger strømforbrug mv. stor eller nogen betydning, er således et par procentpoint højere hos kvinder end hos mænd. Og relativt flere mænd end kvinder angiver, at miljøvenlighed enten har lille eller ingen betydning ved køb af en ny computer.

3.3 Adgang til oplysninger om strømforbrug ved køb

I 2011 oplevede 12 pct. af de personer, der har købt computer inden for de seneste to år, at de i høj grad havde adgang til informationer om computerens strømforbrug. 27 pct. angav, at de i nogen grad havde adgang til disse oplysninger, mens 18 pct. mente, at der slet ikke var adgang til information om strømforbrug. Sammenholdt med 2010 var der i 2011 lidt flere, som mente, de havde adgang til oplysninger om strømforbrug ved køb af computer.

Figur 7. Adgang til oplysninger om computerens strømforbrug

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2010 og 2011.

En forholdsvis stor andel af respondenterne (21 pct.) har svaret 'ved ikke' på spørgsmålet om adgang til oplysninger om strømforbrug. Det kan indikere, at mange enten er uopmærksomme på spørgsmålet om energiforbrug, når de køber ny computer, eller at de ikke tillægger det betydning.

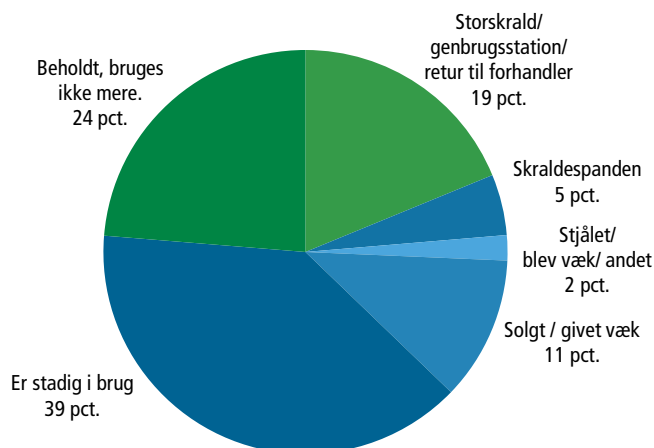
3.4 Hvad sker der med den gamle computer, når man får en ny?

De fleste, der har købt ny computer inden for de seneste fire år, har beholdt deres tidligere computer (62 pct.). Men kun hver anden gamle computer er stadig i brug efter anskaffelsen af den nye computer, enten hos samme bruger (39 pct.) eller hos andre (11 pct.). Hver femte computerkøber (19 pct.) returnerer den gamle computer til forhandleren eller afleverer den på genbrugsstationen.

Hver fjerde, der køber en ny computer, vælger at beholde den gamle computer, selvom de ikke længere anvender den. Hver tyvende (5 pct.) smider deres gamle computer ud, frem for at aflevere den på en genbrugsstation eller returnere den til forhandleren.

Fra et miljømæssigt synspunkt er det optimalt, hvis computere, der ikke længere anvendes, afleveres på en genbrugsstation eller returneres til forhandleren. Det er til gengæld problematisk, når gamle computere får lov til at samle støv i hjemmet, selvom de ikke bruges mere. Det begrænser muligheden for genanvendelse. At smide computere ud som almindelig affald er dog den mest miljøskadelige måde at håndtere en udtjent computer på.

Figur 8. Hvad sker der med den gamle computer, når man får en ny? 2011

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011.

4. Opgradering og reparation af computere

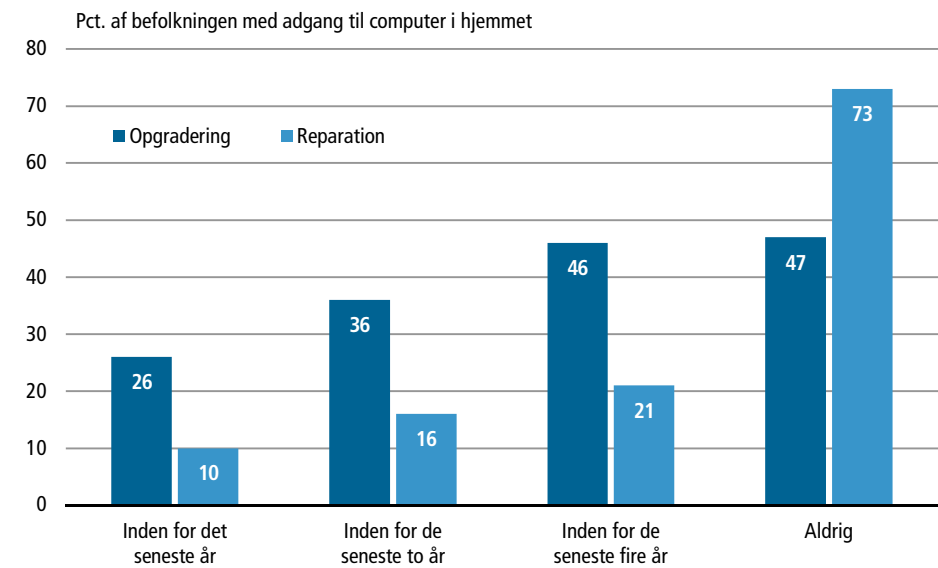
Generelt foretrækker computerbrugere at købe en ny computer frem for at opgradere eller reparere den gamle. Mens 39 pct. har købt en computer inden for det seneste år, har 26 pct. opgraderet deres computer. Kun 10 pct. har betalt for at få en computer repareret i samme periode.

Langt de fleste computerbrugere (73 pct.) har aldrig fået repareret deres computer. Det kan hænge sammen med, at der er forholdsvis høje omkostninger forbundet med en reparation, samtidig med at priser på nye computere fortsat er faldende - og at nye computere ofte har en højere kapacitet og ydeevne end de gamle versioner. Opgradering af computere er væsentlig mere udbredt end reparation, og mere end hver anden computerbruger har på et tidspunkt fået opgraderet sin computer.

Resultaterne fra undersøgelserne for 2010 og 2011 viser, at der i 2011 er en lille stigning i andelen, der betaler for reparation, og i andelen, der får opgraderet en computer.

Opgradering og reparation af computere er relevant i forhold til miljøet og besparelse på ressourcer, idet køb af nye computere ofte indebærer en øget miljøbelastning. Opgradering eller reparation af den eksisterende computer belaster miljøet mindre end at købe en ny. Hvis den eksisterende computer erstattes af en ny med væsentligt lavere strømforbrug, kan det dog være gunstigt for miljøet at købe en ny computer frem for at forlænge livet på den gamle.

Figur 9. Seneste opgradering og reparation af computer. 2011

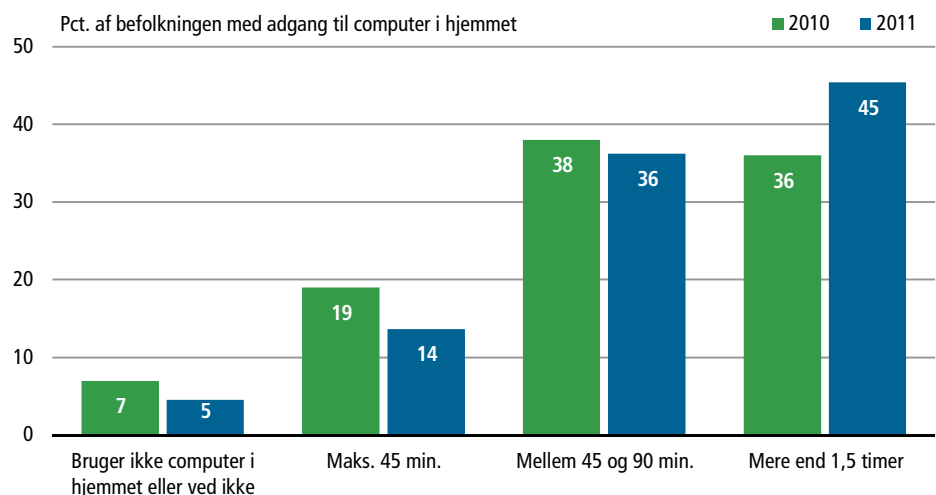
Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011.

5. Brug af computer og printer i hjemmet

5.1 Gennemsnitligt computerbrug pr. dag

Vi bruger stadig mere tid ved computeren. I 2010 tilbragte 74 pct. af de personer, som havde computer i hjemmet, mindst 45 minutter om dagen foran deres computer. Denne andel er steget betydeligt - til 81,6 pct. - i 2011. Også andelen af brugere, der bruger mere end 1,5 time om dagen ved deres computer, er steget væsentligt - fra 36 til 45 pct. på ét år. Andelen af personer, der ikke bruger computer, er derimod fortsat faldende.

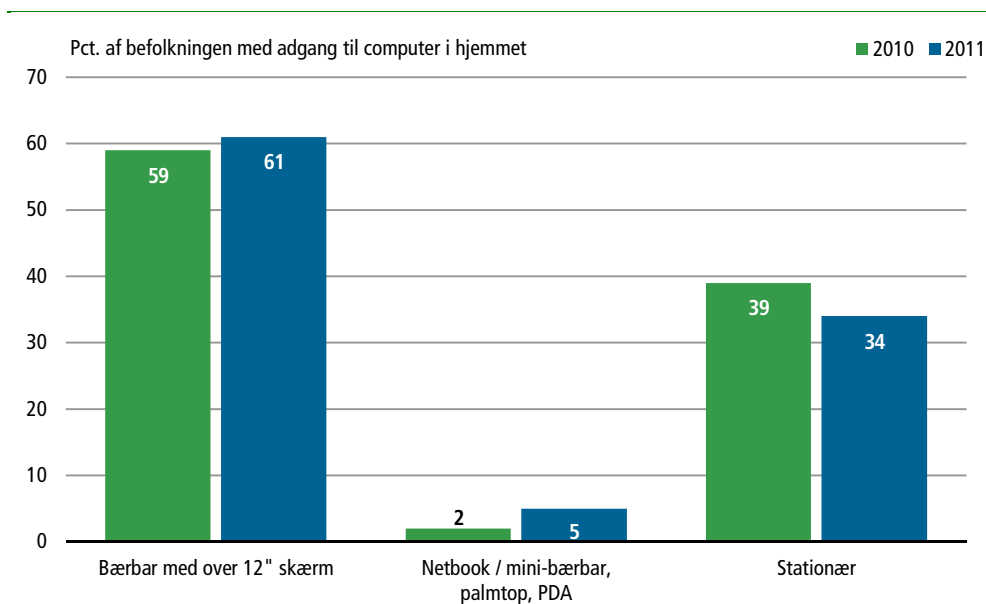
Figur 10. Gennemsnitlig computerbrug pr. dag

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2010 og 2011.

Som tidligere omtalt bliver der i dag købt flere bærbare end stationære computere. Stationære computere taber også terræn, når man ser på, hvilken type computer der er den mest brugte i hjemmet. Kun hver tredje oplyser, at den stationære computer er den mest brugte i deres hjem.

Figur 11. Mest brugte type af computer i hjemmet

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2010 og 2011.

Særligt de yngre computerbrugere angiver, at de hovedsageligt bruger bærbare i deres hjem. Den største andel af personer, der primært anvender en stationær computer hjemme, findes blandt de ældste brugere. For hver anden computerbruger mellem 65-74 år er den stationære computer således den mest brugte computer i deres hjem.

5.2 Når computeren ikke bruges

Ved kun at have computeren tændt, mens den er i brug, mindskes strømforbruget. Men undersøgelsen viser, at hver anden computerbruger har en computer stående tændt i mindst 45 minutter om dagen, uden at den er i brug.

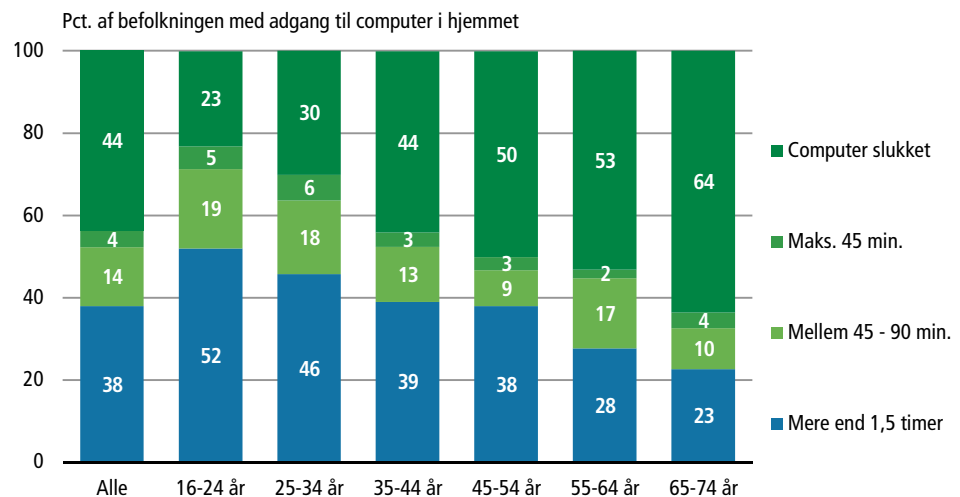
Tabel 1. Gennemsnitlig tid, hvor computeren står tændt uden at blive brugt, fordelt på gennemsnitligt computerbrug pr. dag. 2011

	Befolkning med adgang til computer i hjemmet			
	Alle	Gennemsnitligt forbrug pr. dag		
		Maks. 45 min.	45 - 90 min.	1,5 time eller mere
Gennemsnitlig tid, hvor computeren står tændt uden at blive brugt	pct.			
Computer slukket	44	61	49	29
Tændt maks. 45 min.	4	10	2	4
Tændt 45 - 90 min.	14	7	18	15
Tændt 1,5 time eller mere	38	21	31	52

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011.

Under halvdelen (44 pct.) af computerbrugerne slukker for computeren, når den ikke er i brug, mens næsten fire ud af ti (38 pct.) lader den stå tændt efter brug mere end 1,5 time om dagen. Undersøgelsen viser, at jo længere tid man gennemsnitligt bruger computeren pr. dag, jo længere tid står computeren tændt uden at være i brug. Der er således en sammenhæng imellem varighed af computerbrug og unødvendig brug af strøm.

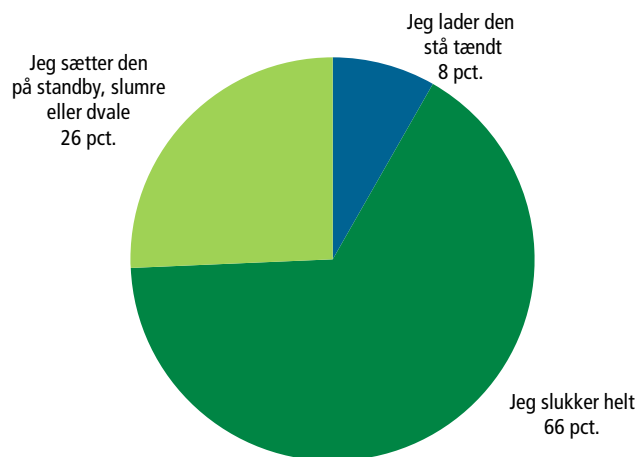
Figur 12. Antal timer, hvor computeren står tændt uden at blive brugt, fordelt på brugernes alder. 2011

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011.

Ældre slukker oftere end yngre for computeren efter brug. Når resultaterne fordeles på aldersgrupper, viser de tydeligt, at yngre computerbrugere bruger mest unødvendig strøm. Kun 23 pct. af de 16-24-årige slukker for computeren efter endt brug. Blandt de 65-74-årige computerbrugere er der derimod 64 pct., der slukker computeren. Det kan hænge sammen med, at yngre computerbrugere typisk anvender computeren flere gange om dagen end ældre.

Figur 13. Hvad gør du normalt, når du er færdig med at bruge computeren? 2011

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011

To ud af tre computerbrugere angiver, at de slukker deres computer helt, når de er færdige med at bruge den, mens 8 pct. lader computeren stå tændt efter brug. Hver fjerde sætter den på standby, slumre eller dvale⁷.

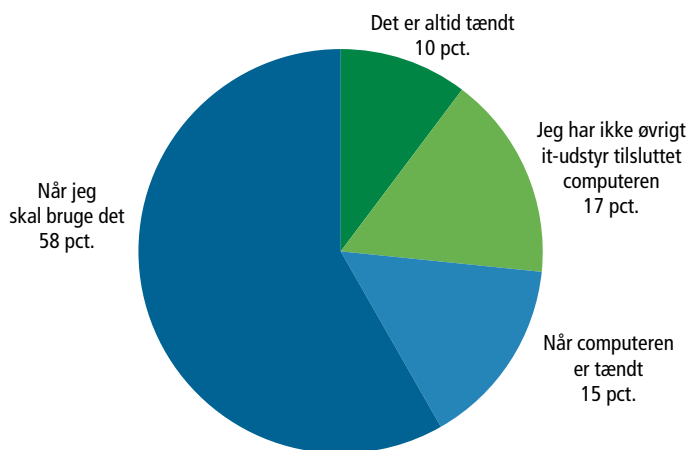
Anvendelse af standby eller dvale-funktion er mest udbredt hos de yngre, mens de ældre er bedst til at slukke helt. Således angiver 76 pct. af de 65-74-årige, at de slukker computeren helt, når de ikke bruger den mere. Den tilsvarende andel blandt de 16-24 årige computerbrugere er 58 pct.

⁷ I dette spørgsmål er der spurgt til den almindelige adfærd umiddelbart efter brug af computeren, hvorimod der i spørgsmålet om, hvor længe computeren står tændt uden at være i brug (vist i tabel 1 og figur 12), er spurgt til det gennemsnitlige tidsforbrug.

5.3 Brug af andet it-udstyr

De fleste computerbrugere (83 pct.) har forskelligt it-udstyr tilsluttet computeren, fx ekstern skærm, printer, scanner, ekstern harddisk eller højttalere. De fleste (58 pct.) tænder først for det øvrige udstyr, når det skal bruges, og 15 pct. tænder det samtidig med computeren. Der er dog 10 pct., som altid lader det øvrige it-udstyr stå tændt.

Figur 14. Hvornår er andet it-udstyr tændt? 2011

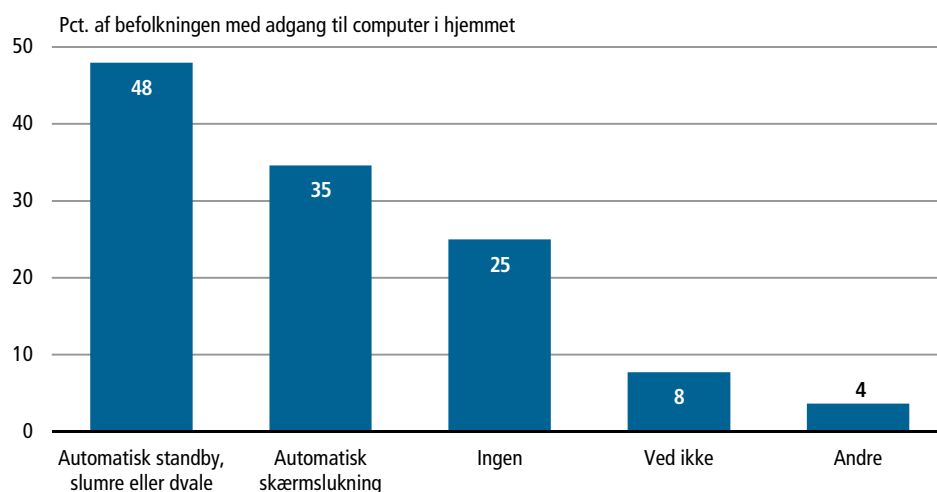
Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011

5.4 Anvendelse af automatiske strømbesparende funktioner

Hovedparten af computerbrugerne anvender automatiske strømbesparende funktioner som fx standby, dvale eller skærmslukning. Hver fjerde bruger anvender ikke automatiske strømbesparende funktioner.

Relativt mange - 8 pct. - har angivet, at de ikke ved, om de anvender automatisk strømbesparelse. Det indikerer, at mange computerbrugere ikke er bevidste om automatiske strømbesparende funktioner. Især blandt kvinder og ældre over 65 år er andelen, der har svaret 'ved ikke', høj, med hhv. 12 pct. og 16 pct.

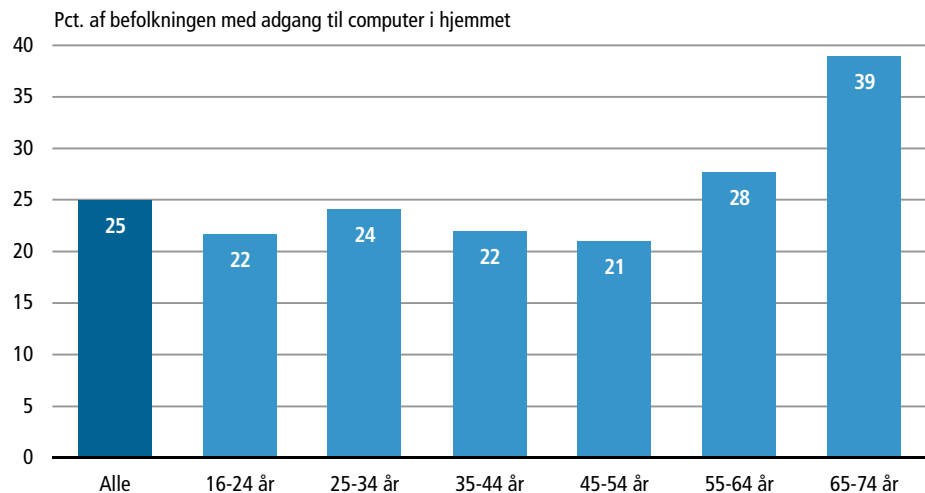
Figur 15. Anvendelse af automatiske strømbesparende funktioner. 2011

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011.

Anvendelse af strømbesparende funktioner er mest udbredt blandt yngre brugere, dvs. blandt de grupper, der bruger computeren mest. Kun 22 pct. blandt de 16-24-årige anvender ikke strømbesparende funktioner. Ældre computerbrugere anvender i langt mindre grad strømbesparende funktioner. Blandt de 65-74-årige er der således 39 pct., der oplyser, at de ikke bruger strømbesparende funktioner. Til gengæld slukker de oftere computeren end yngre brugere. Den aldersmæssige forskel skal også ses i lyset af, at det især er de yngre brugere, der anskaffer sig det nyeste it-udstyr - udstyr, der som regel også har flere eller lettere anvendelige strømbesparende funktioner installeret.

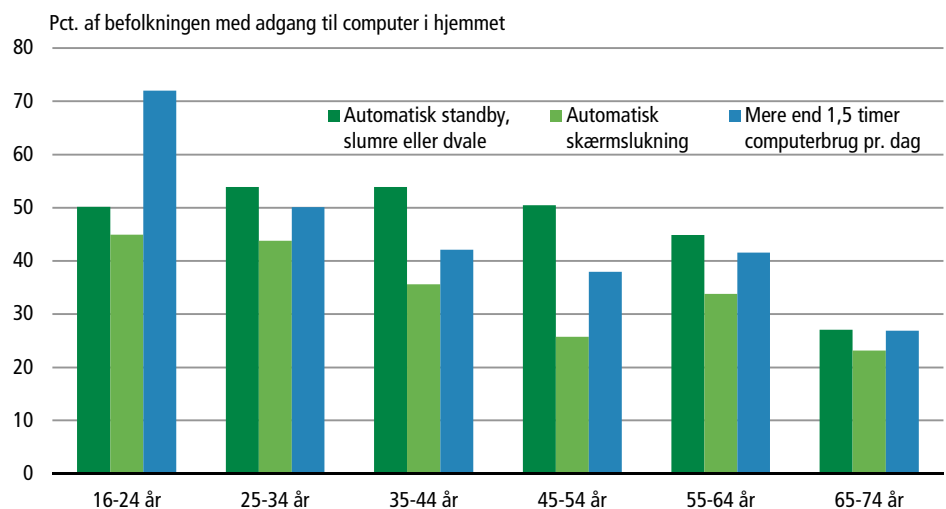
Figur 16. **Andel af befolkningen, der ikke anvender automatiske strømbesparende funktioner, fordelt på alder. 2011**

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011

Uanset om man har en bærbar eller stationær computer, kan der spares en del strøm ved at anvende automatiske strømbesparende funktioner, der sætter computeren på hvile eller slukker for skærmen. Ikke desto mindre bruger computeren fortsat strøm, også når den står på standby, så mest energi spares ved helt at slukke computeren, når den ikke er i brug.

Figur 17. **Intensiv computerbrug og anvendelse af strømbesparende funktioner. 2011**

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011

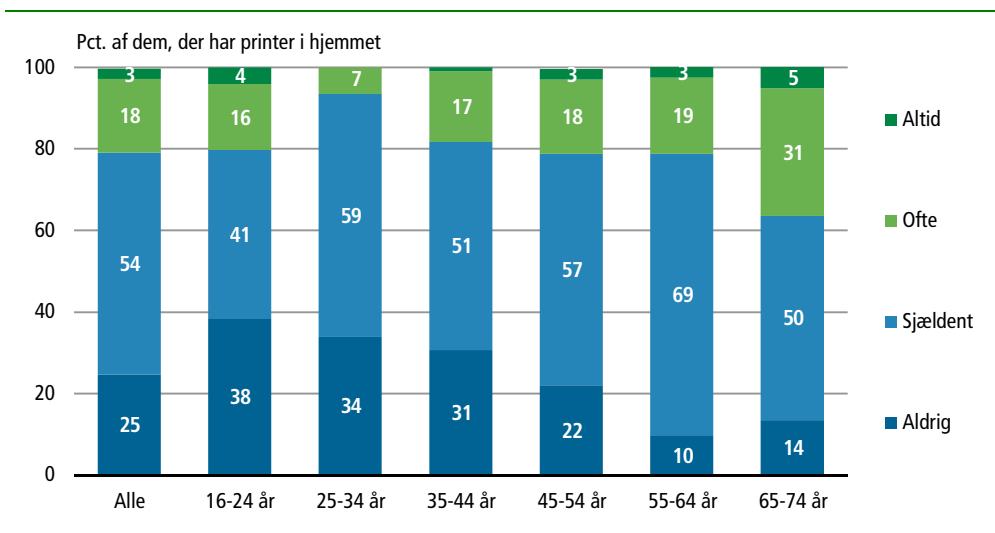
5.5 Anvendelse af printere i hjemmet

Langt de fleste, der har computer i hjemmet, har også en printer. I alt har 83 pct. af computerbrugerne en printer, svarende til at flere end 3,2 mio. computerbrugere har adgang til printer i deres hjem.

Brugerne er blevet spurgt om, hvor ofte de printer dokumenter for at læse dem på papir fremfor at læse dem på skærmen. 25 pct. har oplyst, at de aldrig printer dokumenter for at læse dem, og lidt over halvdelen (54 pct.) gør det sjældent. 18 pct. printer ofte, mens 3 pct. oplyser, at de altid printer dokumenter ud for at læse dem.

Andelen af dem, der foretrækker at læse papirkopier, er højest blandt de ældre computerbrugere: 37 pct. af de 65-74-årige udskriver således altid eller ofte dokumenter for at læse dem.

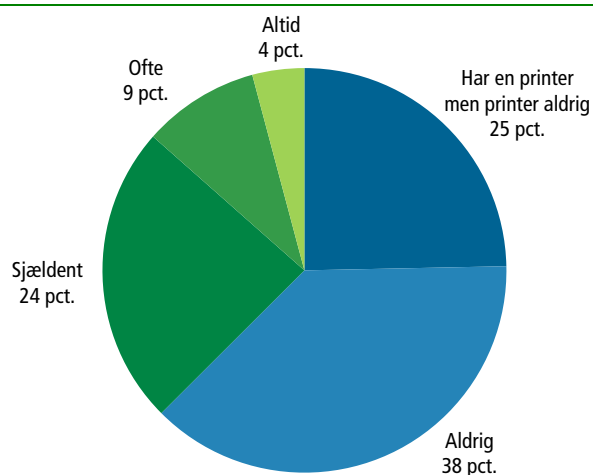
Figur 18. Hyppighed af printerbrug fordelt på alder. 2011

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011

Der er få, der benytter to-sidet udskrift. 38 pct. gør det aldrig, og 24 pct. sjældent. Kun 4 pct. svarer, at de altid udskriver på begge sider af papiret.

Figur 19. Hyppighed af to-sidet udskrift. 2011

Kilde: Miljøvenlig it-anvendelse i befolkningen 2011

Printervanerne er miljømæssigt interessante ud fra flere betragtninger:

- En reduktion i antallet af udprintede sider samt brug af udskrivning på begge sider af papiret er begge medvirkende til at mindske papirforbruget og dermed miljøbelastningen.
- Printere bruger strøm - som man kan spare på ved at slukke for printeren, når den ikke er i brug, eller ved at benytte standby-/dvalestilstand.
- Energieffektiviteten af printere er meget varierende, og ved at vælge en printer med lavt energiforbrug, også i standby-tilstand, kan der spares strøm.

Bilag 1 Spørgeskema

A1 (Filter): **Hvor mange computere har du adgang til i hjemmet?**

X – antal

Spørgeramme: alle

G1: **Hvornår har du sidst købt eller været med til at købe en computer til hjemmet?**

- 1 Inden for det seneste år
- 2 For mere end et og mindre end to år siden
- 3 For mere end to og mindre end fire år siden
- 4 For mere end fire år siden
- 5 Jeg har aldrig købt eller været med til at købe en computer

Spørgeramme: A1 > 0, kun et svar

G2: **Hvornår har du senest opgraderet/fået opgraderet en computer til hjemmet (f. eks. sat mere RAM i, eller en større harddisk, eller en hurtigere processor)?**

- 1 Inden for det seneste år
- 2 For mere end et og mindre end to år siden
- 3 For mere end to og mindre end fire år siden
- 4 For mere end fire år siden
- 5 Aldrig

Spørgeramme: A1 > 0, kun et svar

G3: **Hvornår har du senest betalt for at få repareret en computer til hjemmet?**

- 1 Inden for det seneste år
- 2 For mere end et og mindre end to år siden
- 3 For mere end to og mindre end fire år siden
- 4 For mere end fire år siden
- 5 Aldrig

Spørgeramme: A1 > 0, kun et svar

G4: **Hvilken slags computer var det?**

- 1 Stationær
- 2 Bærbar med over 12" skærm
- 3 Netbook / mini-bærbar (de nye små, op til 12" skærm)
- 4 Tablet pc eller håndholdt computer fx iPad, PDA
- 8 Ønsker ikke at svare
- 9 Ved ikke

Spørgeramme: A1 > 0 AND (G1= 1 or 2 or 3 or 4), kun et svar

G5: **Hvilken betydning havde følgende faktorer for købet af computeren for dig?**

(Svarmuligheder: stor, nogen, lille, ingen)

- 1 Computerens hardware (f.eks. harddisk, processorhastighed, RAM) / kan køre bestemt software, f.eks. spil)
- 2 Design/størrelse
- 3 Strømforbrug, el-sparemærker eller andre miljø- eller energimærker
- 4 Medfølgende styresystem (f.eks. Windows) og øvrigt software (f.eks. tekstbehandling eller antivirusprogrammer)
- 5 Pris

Spørgeramme: A1 > 0 AND (G1= 1 or 2), kun et svar på hvert underspørgsmål

G6: **I hvor høj grad oplevede du, at der var adgang til oplysninger om computerens strømforbrug?**

- 1 I høj grad
- 2 I nogen grad
- 3 I lille grad
- 4 Slet ikke
- 5 Ved ikke

Spørgeramme: A1 > 0 AND (G1= 1 or 2), kun et svar

G7: Hvor længe havde du den forrige computer, inden du købte den nye computer?

- 1 I mindre end et år
- 2 I mellem et og to år
- 3 I to til fire år
- 4 Mere end fire år
- 5 Det er første gang jeg har fået/købt en computer
- 6 Ønsker ikke at svare
- 7 Ved ikke

Spørgeramme: A1 > 0 AND (G1= 1 or 2 or 3), kun et svar

G8: Hvorfor købte du den nye computer?

- 1 Den gamle virkede ikke længere / blev stjålet / blev væk / skulle returneres efter lån
- 2 Den gamle computer var for langsom / kunne ikke køre spil eller andre programmer
- 3 Skulle bruge en anden type (eksempelvis stationær, bærbar, netbook eller tablet/håndholdt)
- 4 Ønskede et andet design eller en anden farve
- 5 Ønskede én, der brugte mindre strøm
- 6 Havde brug for en ekstra
- 7 Andet
- 8 Ønsker ikke at svare
- 9 Ved ikke

Spørgeramme: A1 > 0 AND (G1= 1 or 2 or 3) AND (G7 er ikke 5), mulighed for flere svar

G9: Hvad skete der med den forrige computer, da du fik en ny?

- 1 Er stadig i brug
- 2 Jeg har den stadig, men bruger den ikke.
- 3 Blev solgt eller givet væk
- 4 Blev sendt til storskrald / genbrugsstation / retur til forhandler
- 5 Blev smidt i skraldespanden
- 6 Andet/Stjålet/blev væk
- 7 Ønsker ikke at svare
- 8 Ved ikke / Kan ikke huske

Spørgeramme: A1 > 0 AND (G1= 1 or 2 or 3) AND G7 er ikke 5, kun et svar

G10: Hvor mange timer om dagen bruger du gennemsnitligt en eller flere computere i hjemmet?

X - timer

Spørgeramme: A1 > 0, kun et svar, hele time

G11: Hvor mange timer om dagen har du gennemsnitligt en eller flere computere stående tændt, uden at den/de er i brug? Standby, slumre eller dvale regnes ikke for tændt.

X - timer

Spørgeramme: A1 > 0, kun et svar, hele time

G12: Hvilken type er den computer, du bruger mest i hjemmet?

- 1 Stationær computer
- 2 Bærbar
- 3 Netbook / mini-bærbar
- 4 Tablet (fx iPad), håndholdt computer eller lignende

Spørgeramme: A1 > 0 Evt. A1 > 1, kun et svar

G13: Hvad gør du normalt, når du er færdig med at bruge computeren?

- 1 Jeg slukker helt
- 2 Jeg sætter den på standby, slumre eller dvale
- 3 Jeg lader den stå tændt
- 4 Ved ikke

Spørgeramme: A1 > 0, kun et svar

G14: Hvilke automatiske strømbesparende funktioner anvender du på computeren?

- 1 Automatisk standby, slumre eller dvale
- 2 Automatisk skærmslukning
- 3 Andre
- 4 Ingen
- 5 Ved ikke

Spørgeramme: A1 > 0, mulighed for flere svar

G15: Har du ændret på indstillingerne i de strømbesparende funktioner, f.eks. ændret, hvornår computeren går på stand-by?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Ved ikke

Spørgeramme: A1 > 0

G16: Bruger du elspareskinne på computeren?

- 1 Ja
- 2 Nej

Spørgeramme: A1 > 0, kun et svar

G17: Hvornår står det it-udstyr, som er tilsluttet computeren, som hovedregel tændt (eks. ekstern skærm, printer/scanner, ekstern harddisk, computerhøjtalere, router)?

- 1 Når computeren er tændt
- 2 Når jeg skal bruge det
- 3 Det er altid tændt
- 4 Jeg har ikke øvrigt it-udstyr tilsluttet computeren

Spørgeramme: A1 > 0, kun et svar

G18: Har du en printer i hjemmet?

- 1 Ja
- 2 Nej

Spørgeramme: A1 > 0, kun et svar

G19: Hvor ofte printer du dokumenter for at læse dem på papir i stedet for at skulle læse på skærmen?

- 1 Altid
- 2 Ofte
- 3 Sjældent
- 4 Aldrig
- 5 Ved ikke

Spørgeramme: G18=1, kun et svar

G20: Hvor ofte printer du på begge sider af papiret eller udskriver flere sider per ark?

- 1 Altid
- 2 Ofte
- 3 Sjældent
- 4 Aldrig
- 5 Ved ikke

Spørgeramme: G18=1, kun et svar

G22: Hvornår har du senest købt eller fået en mobiltelefon?

- 1 Inden for de seneste halve år
- 2 For mere end et halvt år og mindre end et år siden
- 3 For mere end et år og mindre end to år siden
- 4 For mere end to år og mindre end fire år siden
- 5 For mere end fire år siden
- 6 Jeg har ingen mobiltelefon

Spørgeramme: alle, kun et svar

G23: Hvad var den vigtigste grund til, at du købte eller fik mobiltelefonen?

- 1 Havde ikke nogen i forvejen
- 2 Den gamle var i stykker / blev stjålet/blev væk/ skulle returneres efter lån
- 3 Batteriet virkede ikke længere eller løb hurtigt tør
- 4 Skulle bruge bestemte funktioner, som den gamle mobiltelefon ikke havde
- 5 Ønskede et andet mærke, design eller farve
- 6 Havde brug for en ekstra
- 7 Andet
- 8 Ønsker ikke at svare
- 9 Ved ikke

Spørgeramme: G22 er ikke 6, mulighed for flere svar

G24: Bruger du nogen form for automatisk energistyring ved hjælp af it i hjemmet, eksempelvis styring af lys, varme, ventilation, eller øvrige elektriske apparater?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Ved ikke

Spørgeramme: alle

G25 Har du et fuldtids-, deltids- eller studiejob?

Har ikke computer

1 Ja

2 Nej

Spørgeramme: alle

G26: Hvor ofte har du haft en hjemmearbejdsdag, hvor du har brugt it, inden for de seneste tre måneder? Bare man har brugt it skal det tælles med, det spiller ikke nogen rolle hvor længe man har brugt it

1 Dagligt eller næsten dagligt

2 En eller flere gange inden for de seneste tre måneder, men ikke ugentligt

3 En eller flere gange om ugen, men ikke dagligt

4 Jeg har ikke arbejdet hjemmefra ved hjælp af it inden for de seneste tre måneder

Spørgeramme: G25=1, kun et svar

G27: Har du adgang til din arbejdsmail hjemmefra?

1 Ja

2 Nej

3 Ved ikke

Spørgeramme: G25=1, kun et svar

G28: Har du fjernadgang til virksomhedens øvrige it-systemer, fx. arbejdsdokumenter, særlige programmer eller intranet? Adgang til e-mail medregnes ikke.

1 Ja

2 Nej

3 Ved ikke

Spørgeramme: G25=1, kun et svar

G29: Får du internetadgang betalt af virksomheden?

1 Ja

2 Nej

3 Ved ikke

Spørgeramme: G25=1, kun et svar

G30: Hvor langt er dit arbejde fra dit hjem?

Distance i km.

Spørgeramme: G25=1
